

tagajärel truuste teenisivad. Pärishärja istus wõderastega laardi-landas, ehk käis jahil peal, kus juures üks lisa ja wanne alati kuulda oli. Prona käis ratsa sõitmas, káratfes ja wandus kóotis tüdrukute seas, ehk tantsis wõderastega jaalis. Iga õhtu lastus pärishärja oma wõderastega poole õõni ja teendrid paar tundi weel kauem, kui safsad juba magamas olivad. — Kõigiti oli lossi elu seest ja wäljaspoolt kole küll: Üks kurja wanne ja ropud sõnad kostiswad iga silmapilgul ülemate ja alamate suust. Ülewal lossi katulsel krantsusiwad tuulelipud, tangialustes kinnus ja wingus tuul, et uksed paules kinni ja lahti lákswad, koerad hulguiswad hoomides. Pühapäewa ega jumalateenistust ei saanud seal ilalgi peetud.

Sealsammas ligikordas järwe kaldal oli üks pisuke kalamehe urtsik, kus sees üks waene mees oma weilese pojaga elas ja kalapüüdmisega oma pead toitsiwad. Seal oli koguni teistwiisi elu: kui pääwatöö tehtud ja õhtu eha ju taewa all hakkas kustuma, kuuldi enamiste urtsikust ikka waimuliku laulmist, kus kalamees oma pojaga raske töö järele Jumalat kiitsiwad, kes pääwal nende tööd lastnud korda minna ja ennast õõfeks palwes tema hoole alla andsiwad. Kõigel pääwal ei kuulnud wana ja tema poeg muud, kui järwe laenete

lohisemist. Jahilossi ei läinud kalamees ilalgi heameelega, sest ta sai seal seepärast, et ta Jumala sõna armastas ja palwet tegi, salalikult ja palwekoeraks sõimatud ja hirmus kurjawandumine, koldad jutud ja häbematta ropud laulud, mis ta igakord lossi peal pidi kuulma, olivad tal niisamma raske kannatada, kui hobusel palawa pääwaga metsas parmude kää. Ta meelest oli, kui oleks ta selle inetuma lara ja wande kõrwas weel üht teist healt, see on: pörgu muusiku loori passi kuulnud; ta ei teadnud isegi, kust see tuli, aga ta arwas jeda. Oma poega, kes tal igakord kalad lossi mäele aitas landa, ei wõtnud ta ilmaaski enesega lossi sisse, waid jättis teda wärawa taha ootama, kuni ta ise kalad kotalle äramiis. Minu pea ja süda, mõttes ains mees, ei haffa mitte enam niisuguse pörgu pilli järele tantsima. Aga minu Willi (nõnda oli poisi nimi) ei ole weel nii kindel. Aga ükskord Jõulu õhtul hüüdis lossi pronas poissi, kes lossi wärawas seisis, ja kutsus teda oma kambri, pistis ühe rahatüki tema pensse ja ütles: Willi, mine ruttu alla poodi ja too mulle sealt kuuš naela waha küünlaid; meil on täna õhtu suur pall ja tants ja kõögipoissi on koer kiskund, et ei wõi minna. Pois küsis isa käest luba ja läks. Kaupmees andis juured walged wajaküünlad poisi kätte